

הרבה פעמים להשאיר "חלל ריק" זהו בסיס לכניסת דברים מזיקים. עצם זה שאנו לא מרשים לדבר ולא מעלים את הנושאים המעוררים מחלוקת זוהי אמירה מאוד חזקה שיש שם משהו שצריך לחקור. אז למה להשאיר את הדברים טעונים? ולמה לא לפתוח אותם לדיונים? ולמה להשאיר את העבודה הזו לתלמיד או הורה לעשות זאת בצורה לא מבוקרת ולא מבוססת למידה.

על מנת לפתח אצל ילדינו חשיבה ביקורתית, שאילת שאלות וסקרנות אני מאמינה שצריך לקיים בבתי הספר דיונים על נושאים השנויים במחלוקת, כמובן בהתאמה לגילאי הילדים ולאופי המערכות.

יחד עם זאת, על מנת שהדיונים ישקפו את מגוון הדעות ואת הקולות האוטנטיים של התלמידים.

יש לקיים דיונים אלו באחד משני אופנים: האחד בו איש החינוך מציג את הסוגיה ומנחה את הדיון אך לא מביע את דעתו, השני הוא חשיפת הדעות שונות הקשורות בסוגיה על ידי מגוון אנשים. כך יתקיים שיח משמעותי ומפרה.

האם לדעתך צריך לקיים דיונים בנושאים שנויים במחלוקת בבית הספר?

ארבע עונות

דת - אחד מ-13 עיקרי האמונה היהודית הוא: "משה אמת ותורתו אמת". אין מקום לוויכוחים בנושאים אמוניים. מצד שני כל שיטת לימוד הגמרא-ליבת החינוך החרדי היא המחלוקת.

פוליטיקה - המגזר החרדי מצביע בהתאם להוראות הרבנים וממילא הדיון של שמאל-ימין מתייתר. כל השאר - אני לגמרי בעד, זה מפרה, מלמד, פותח, עוזר לגבש עמדה. ודבר אחד לא נתון למחלוקת: במקום שיש שני יהודים יש 3 דעות. שנה פורייה ומוצלחת.

לתפיסתי, אחד התפקידים הדרמטיים של אנשי חינוך בחברה דמוקרטית מרובת קונפליקטים כשלנו היא לתווך את המציאות והמחלוקות, ולסייע לצעירים להיות לאזרחים ביקורתיים בעלי מחשבה עצמאית - לגבש ולבסס את עמדותיהם, להיות מסוגלים להרכיב טיעון, להקשיב ולהשיב לעמדה מנוגדת לשלהם, לסבול מחלוקת, לשכנע ולהשתכנע. אלה מיומנויות דמוקרטיות בסיסיות והכרחיות, וההימנעות מהן מסוכנת מאוד בעיניי.